

prima instanță: D. Dulghieru
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

dosarul nr. 2ra-1767/16

ÎNCHEIERE

03 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii: Ion Druță, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Calmoi Cezar împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Întreprinderii de Stat „CRIS „Registru”, intervenient accesoriu Procuratura sect.Buiucani mun.Chișinău, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin atragerea ilegală la răspundere penală, anularea ordinului cu privire la transferul salariaților la o altă muncă, restabilirea în funcție, anularea acordului suplimentar la contractul individual de muncă și repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile angajatorului și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova, admis apelul declarat de Calmoi Cezar, casată în parte hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chuișinău din 06 noiembrie 2015 cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri de admitere a pretenției, în rest hotrîrea primei instanțe menținută,

c o n s t a t ă:

La data de 08.12.2014 Calmoi Cezar a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ÎS „CRIS „Registru”, intervenient accesoriu Procuratura sect.Buiucani mun.Chișinău, cu privire la repararea prejudiciului material în cuantum de 19000 lei și al celui moral în cuantum de 500 000 lei cauzat prin atragerea ilegală la răspundere penală, anularea ordinului ÎS „CRIS „Registru” nr.87p din 15.02.2012 cu privire la transferul salariaților la o altă muncă, restabilirea în funcția deținută anterior transferării, anularea acordului suplimentar la contractul individual de muncă nr.2835/2 din 15.02.2012, încasarea prejudiciului material în cuantum de 89 182 lei și al celui

moral în cuantum de 500 000 lei cauzat prin acțiunile angajatorului ÎS „CRIS „Registru” și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 29.05.2013, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03.12.2013 și decizia Curții Supreme de Justiție din 29.05.2013, a fost achitat de la învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzută de 290 Cod penal, pe motivul lipsei faptului infracțiunii.

Susține că prin acțiunile organului de urmărire penală, inclusiv prin percheziția efectuată în biroul de serviciu și la domiciliu, prin emiterea ordonanței de aducere forțată în fața procurorului, prin punere sub învinuire, a fost înjosit în fața colegilor de serviciu și a familiei.

Afirmă că în rezultatul punerii sub învinuire, la 15.02.2012 a fost forțat să semneze acordul de transfer la altă funcție sub condiția eliberării din serviciu în caz de refuz de a fi transferat, iar drept rezultat al transferului din funcția de șef de secție cu salariul de 6000 lei în funcția de inspector cu salariul de 3377 lei, în perioada 15.12.2014 până la data depunerii acțiunii i-a fost cauzat prejudiciu în cuantum de 89182 lei, totodată indicând asupra prejudiciului cauzat sănătății provocat de transfer și urmărirea penală la care a fost supus.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 06 noiembrie 2015 acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat din contul bugetului de stat în beneficiul lui Calmoi Cezar suma de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretențiile privind repararea prejudiciului moral în partea ce ține de suma restantă în valoare de 470 000 lei au fost respinse ca fiind neîntemeiate. S-au respins pretențiile lui Calmoi Cezar împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 19000 lei. S-au respins pretențiile lui Calmoi Cezar împotriva ÎS „CRIS „Registru” cu privire la anularea ordinului IS „CRIS „Registru” nr.87p din 15.02.2012 cu privire la transferul salariaților la o altă muncă, restabilirea în funcția deținută anterior transferării, anularea acordului suplimentar la contractul individual de muncă nr.2835/2 din 15.02.2012 ca fiind depuse cu omiterea termenului de prescripție, iar în partea încasării prejudiciului material și al celui moral cauzat prin acțiunile angajatorului IS „CRIS „Registru” s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova, precum și Calmoi Cezar au declarat apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016 au fost respinse apelurile declarate de Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova, admis apelul declarat de Calmoi Cezar, casată în parte hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 06 noiembrie 2015, cu

emiterea în această parte a unei noi hotărîr, prin care s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Calmoi Cezar suma de 19 000 lei cu titlu de prejudiciu material suportat la examinarea cauzei penale pentru plata serviciilor de apărător. S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Calmoi Cezar suma totală de 8500 lei cu titlu de asistență juridică suportate pentru judecarea prezentei cauze, constituite din suma de 500 lei pentru înaintarea cererii de chemare în judecată, suma de 5000 lei pentru serviciile de asistență juridică în instanța de fond și suma de 3 000 lei pentru judecarea cauzei în ordine de apel. În rest hotărîrea primei instanțe a fost menținută.

Instanța de apel a apreciat justă concluzia instanța de fond că, pentru perioada de 07.02.2012-29.05.2013, apelantului-reclamant Calmoi Cezar i-a fost atribuit nefondat statut de învinuit și de inculpat, în lipsa unor probe pertinente care ar sta la baza învinuirii în comiterea infracțiunii imputate, acesta a fost supus procedurilor de percheziție, iar prin sentința de achitare, fiind constatată cu certitudine împrejurarea că, în acțiunile lui nu există fapta infracțiunii, prin urmare atestîndu-se că acțiunile procuraturii, organul exclusiv abilitat cu atribuții de punere sub învinuire, manifestate prin atragerea la răspundere penală a lui Calmoi Cezar, urmează a fi calificate drept erori în corespundere cu prevederile art.2 din Legea nr.1545 din 25.02.1998.

În acest sens, instanța de apel a menționat că instanța de fond temeinic a concluzionat că Calmoi Cezar a fost tras ilegal la răspundere penală în cauza penală, fiind echitabilă compensarea prejudiciului moral cauzat acestuia prin încasarea în beneficiul lui a echivalentului bănesc în cuantum de 30 000 lei.

Concomitent, instanța de apel a menționat că conform bonurilor de plată anexate la dosar reclamantul a suportat prejudiciu material la examinarea cauzei penale, necesar pentru plata serviciilor de apărător, în mărime de 19000 lei, or, în baza prevederilor Legii nr. 1545 din 25.02.1998, privind modul de reparație a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prin dispozițiile art. 7 lit. e) în cazurile menționate la art. 3 alin. (1), persoanele fizice sau juridice li se compensează sau se restituie sumele plătite de ea pentru asistența juridic. În opinia instanței de apel instanța de fond eronat și fără temei legal a exclus aceste sume și a respins cererea de reparare.

Totodată, instanța de apel a remarcat că prima instanță just a respins, ca fiind neîntemeiate, argumentele apelantului-reclamant referitor la prejudiciul moral cauzat în partea ce constituie suma de 470 000 lei, or, pentru repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului, în speță, dînsul urma să dovedească cuantumul prejudiciului moral prin care probe convingătoare.

În opinia instanței de apel, prima instanță just a respins argumentele privind anularea ordinului ÎS „CRIS „Registru” nr.87p din 15.02.2012 cu privire la transferul salariaților la o altă muncă, restabilirea în funcția deținută anterior transferării, anularea acordului suplimentar la contractul individual de muncă nr.2835/2 din 15.02.2012. Or, reprezentantul pârâtului ÎS „CRIS „Registru” a invocat termenul de prescripție în instanța de fond, iar instanța de judecată, în temeiul art. 355 alin. (1) lit. a) Codul Muncii, corect a respins acțiunea în partea indicată ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În acest sens, instanța de apel a susținut că apelantul-reclamant Calmoi Cezar, la data de 15.02.2012, a luat cunoștință de actele angajatorului vizate mai sus, iar în condițiile în care s-a considerat vătămat în drepturi urma să le conteste nu mai târziu decât în termen de 3 luni, însă acestea au fost contestate la data de 18.12.2014 cu omiterea vădită a termenului de prescripție, fără a solicita repunerea în termen a cererii în acest capăt al pretențiilor.

Referitor la partea cerințelor de reparare a prejudiciului material în mărime de 89 182 lei sub formă de salariu ratat în legătură cu transferare la altă funcție și al celui moral în mărime de 500000 lei, instanța de apel, de asemenea le-a considerat, ca neîntemeiate, or, în raport cu cerințele de anulare a actelor angajatorului IS „CRIS „Registru” , în circumstanțele în care reclamantul-apelant a cunoscut despre transferul său la o altă funcție, a acceptat această stare de fapt, nu a contestat aceste acte în termenul indicat de lege și nu a întreprins alte acțiuni de rigoare în sensul relevat, certă fiind prezumția ilegalității actelor vizate și lipsa izvorului de producere a prejudiciului material și moral în acest sens. Or, reclamantul-apelant indică drept izvor al producerii prejudiciului material în cuantum de 89182 lei și al celui moral în mărime de 500000 lei anume transferarea pretinsă a fi ilegală de la o funcție la alta.

Cu privire la cheltuielile de judecată instanța de apel a reținut că analizând aportul avocatului la soluționarea speței, timpul și munca depusă de avocat, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, astfel suma totală de 8500 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate pentru judecarea prezentei cauze, constitui din suma de 500 lei pentru înaintarea cererii de chemare în judecată, suma de 5000 lei pentru serviciile de asistență juridică în instanța de fond și suma de 3000 lei pentru judecarea cauzei în ordine de apel, este necesară, echitabilă, reală și rezonabilă, pe măsura complexității cauzei și lucrului prestat de avocat.

La 16 mai 2016 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea lui, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat se consideră a fi depus în termen.

În motivarea recursului recurentul a indicat că instanța de apel, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii primei instanțe, eronat a interpretat normele de drept material privind repararea prejudiciului moral, susținînd că suma încasată de instanțe nu poate fi considerată ca o reparație echitabilă în sensul art. 41 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Susține că de către reclamant nu a fost probat faptul prejudicierii sale considerabile.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei

recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Ion Druță

Iurie Bejenaru